

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, https://www.finarbitr.cz

Navrhovatel

Zástupce

JUDr. Jaroslav Novák, Ph.D.
advokát
IČO 668 49 331
Trojanova 2022/12
12000 Praha 2

Instituce

Kooperativa pojišťovna, a.s.,
Vienna Insurance Group
IČO 471 16 617
Pobřežní 665/21
18600 Praha 8

Č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 13
Praha 19. 11. 2018

U s n e s e n í

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 25. 7. 2018 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci a vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve věci vydání bezdůvodného obohacení ve výši 145.052 Kč a příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení, a to z důvodu neplatnosti pojistných smluv investičního životního pojištění č. ■ a č. ■, takto:

Řízení se podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastavuje.

Odůvodnění:

Navrhovatel se domáhá vydání bezdůvodného obohacení ve výši 145.052 Kč a příslušenství ve výši zákonného úroku z prodlení ode dne marného uplynutí termínu stanoveného v příslušné výzvě Instituci do zaplacení z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy investičního životního pojištění PERSPEKTIVA 7 BN č. ■ (dále jen „Pojistná smlouva 1“) a pojistné smlouvy investičního životního pojištění PERSPEKTIVA 7 BN č. ■ (dále jen „Pojistná smlouva 2“, společně s Pojistnou smlouvou 1 dále jen „Pojistné smlouvy“).

Navrhovatel dne 25. 7. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 1, doručil finančnímu arbitrovi návrh na zahájení řízení, ve kterém se domáhal vydání bezdůvodného obohacení z neplatné Pojistné smlouvy 1 s příslušenstvím, protože jejím předmětem není pojištění. Navrhovatel dne 8. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 2 (původně FA/SR/ZP/2173/2018 - 1), doručil finančnímu arbitrovi další návrh na zahájení řízení, ve kterém se ze stejného důvodu domáhal vydání bezdůvodného obohacení z neplatné Pojistné smlouvy 2 s příslušenstvím.

Protože se zahájená řízení vyznačovala totožnými účastníky (Navrhovatel a Instituce) a měla obdobný předmět sporu (vydání bezdůvodného obohacení z neplatné Pojistné smlouvy 1 a 2), finanční arbitr řízení o návrzích Navrhovatele podle § 140 odst. 1 správního řádu z moci úřední spojil usnesením ze dne 10. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 5, do jediného řízení vedeného pod sp. zn. FA/SR/ZP/2085/2018.

Návrhy na zahájení řízení neměly náležitosti stanovené § 10 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, protože neobsahovaly úplné a srozumitelné vyličení rozhodných skutečností a důkazní prostředky. Finanční arbitr proto vyzval Navrhovatele dne 10. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 3, k odstranění nedostatků návrhu. Finanční arbitr Navrhovatele mj. vyzval, aby sdělil, proč se domnívá, že Instituce nepřebrala pojistné riziko, když Navrhovatel platil měsíční pojistné na Pojistnou smlouvu 1 ve výši 2.860 Kč a na Pojistnou smlouvu 2 ve výši 2.130 Kč a Instituce mu od samého počátku garantovala pro případ smrti částku ve výši 7.000.000 Kč na Pojistné smlouvě 1 a ve výši 1.000.000 Kč na Pojistné smlouvě 2.

Navrhovatel ve svém vyjádření ze dne 28. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 6, poskytl finančnímu arbitrovi součinnost jen částečně, a to s tím, že finančním arbitrem požadované informace nejsou z hlediska obsahu návrhu relevantní. Navrhovatel sdělil, že se domáhá „vydání bezdůvodného obohacení z důvodu neplatnosti Smlouvy, in eventum určení, že ujednání o nákladech a poplatcích nebylo ve Smlouvě platně sjednáno (viz bod E Návrhu)“, aniž by sdělil, z jakého důvodu se domáhá neplatnosti těchto ujednání. Navrhovatel přitom v části E návrhů na zahájení řízení požadoval pouze vydání bezdůvodného obohacení s příslušenstvím. Navrhovatel dále sdělil, že souhlasí s tím, že Instituce převzala pojistné riziko.

Zástupce Navrhovatele doručuje finančnímu arbitrovi šablonovité návrhy a desítky dalších shodných podání (v obdobných sporech dalších navrhovatelů), ve kterých líčí skutkové okolnosti uzavření pojistných smluv jednotlivých navrhovatelů takřka totožně. Zástupce Navrhovatele tak snižuje věrohodnost předkládaných vyjádření, včetně vyjádření Navrhovatele, a finanční arbitr na základě těchto vyjádření důvodně pochybuje, zda se skutečně jedná o vyličení skutkových okolností Navrhovatelem, nikoliv jen Zástupcem Navrhovatele bez součinnosti s Navrhovatelem. Zástupce Navrhovatele dále opakovaně paušálně odmítá poskytovat finančnímu arbitrovi součinnost (včetně předkládání důkazních prostředků) s tím, že by měl finanční arbitr jednotlivé navrhovatele co nejméně zatěžovat a že by si měl veškeré potřebné podklady obstarat sám.

Protože finančnímu arbitrovi nebylo zřejmé, z jakých důvodů Navrhovatel považuje Pojistné smlouvy za neplatné a čeho se v řízení před finančním arbitrem vlastně domáhá, vyzval Navrhovatele opakovanou výzvou ze dne 20. 9. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 7, k odstranění nedostatků návrhu. Finanční arbitr vyzval Navrhovatele mj. ke sdělení, zda stále namítá neplatnost Pojistných smluv pro nesjednání pojištění, když podle jeho vyjádření ze dne 28. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 6, Instituce převzala pojistné riziko, a dále ke sdělení, z jakého důvodu považuje ujednání Pojistných smluv o nákladech a poplatcích za neplatná. Finanční arbitr současně vyzval Navrhovatele, aby se blíže vyjádřil k důvodům, které ho vedly k uzavření Pojistných smluv (zda si skutečně přál být pojištěn) a z jakého důvodu uzavřel Pojistnou smlouvu 1, když již byl u Instituce pojištěn.

Navrhovatel ve svém vyjádření ze dne 22. 10. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 10, sdělil, že ve vyjádření ze dne 28. 8. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 6, došlo k administrativní chybě a že se určení neplatnosti ujednání Pojistných smluv o nákladech a poplatcích nedomáhá. Navrhovatel odkázal na svůj předchozí popis předmluvní fáze s tím, že si na doplňující otázky a přesný obsah diskuze s pojišťovacím zprostředkovatelem nevzpomíná. Navrhovatel dále sdělil, že nenamítá neplatnost Pojistných smluv z důvodu nesjednání pojištění, který byl jediným tvrzeným důvodem neplatnosti v návrzích na zahájení řízení.

Návrhy na zahájení řízení tak již neobsahovaly žádné důvody neplatnosti Pojistných smluv. Finanční arbitr proto dne 5. 11. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 11, nařídil podání ústního vysvětlení v Kanceláři finančního arbitra, jehož předmětem mělo být kromě bližšího vyjasnění okolností uzavření Pojistných smluv i vyjasnění důvodů, pro které Navrhovatel považuje Pojistné smlouvy za neplatné, a dále přezkoumání podmínek řízení (k čemuž je

finanční arbitr oprávněn kdykoli v průběhu řízení) a poučení Navrhovatele a jeho Zástupce o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem.

Dne 7. 11. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 12, obdržel finanční arbitr vyjádření Navrhovatele k výzvě k podání ústního vysvětlení, ve kterém Navrhovatel argumentuje, že správní řízení je obecně písemné (a proto ústní vysvětlení představuje výjimku z této zásady). Navrhovatel dále sdělil, že již finančnímu arbitrovi poskytl všechny dokumenty a informace, které měl k dispozici, a že nedisponuje žádnými dalšími tvrzeními, podklady či důkazy, které by ke skutkovým okolnostem sporu doplnil. Podle Navrhovatele z výzvy k podání ústního vysvětlení nevyplývá, z jakého důvodu by se mělo konat a co je jeho cílem. Smyslem nařízeného ústního vysvětlení nebylo podle Navrhovatele konfrontovat strany sporu, což jedině by mohlo odůvodnit nařízení ústního vysvětlení, když výzvu k podání ústního vysvětlení zaslal finanční arbitr jen Navrhovateli, nikoliv Instituci. Nařízení ústního vysvětlení je podle Navrhovatele nehospodárné, a tudíž v rozporu s § 6 odst. 2 správního řádu, protože účast na podání ústního vysvětlení je pro Navrhovatele s ohledem na stanovený termín v průběhu jeho pracovní doby nepřiměřenou zátěží.

Podle § 12 odst. 5 zákona o finančním arbitrovi je finanční arbitr oprávněn vyžadovat od účastníků řízení předložení veškerých důkazů na podporu jejich tvrzení, a to včetně podání ústního vysvětlení.

K tvrzení Navrhovatele, že z výzvy nevyplývají důvody konání ústního vysvětlení, finanční arbitr odkazuje na znění výzvy ze dne 5. 11. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 -11, ve které zdůvodnil, že „*[p]ředmětem ústního vysvětlení bude kromě bližšího vyjasnění okolností uzavření Pojistných smluv i vyjasnění důvodů, pro které Navrhovatel považuje Pojistné smlouvy za neplatné, a dále přezkoumání podmínek řízení a poučení Navrhovatele a jeho Zástupce o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem*“. Finanční arbitr tak odmítá, že by z výzvy nebyly zřejmé důvody konání ústního vysvětlení, a odkazuje na výše uvedenou skutečnost, že Zástupce Navrhovatele doručuje finančnímu arbitrovi šablonovitá vyjádření, která nerespektují okolnosti jednotlivých řízení.

Finanční arbitr nepovažuje podání ústního vysvětlení za nedůvodné (či dokonce za v rozporu se zásadami správního řízení) jen proto, že se ho neúčastní druhá strana sporu, když jeho účelem je vyjasnění, případně doplnění návrhu na zahájení řízení, možnost finančního arbitra bezprostředně reagovat na účastníkem uváděné skutečnosti a v konečném důsledku i rychlejší a efektivnější projednání sporu.

Přestože Navrhovatel tvrdí, že má zájem na co nejrychlejší vyřešení celé věci, prostřednictvím svého zástupce sděluje, že se ústního vysvětlení zúčastní pouze za předpokladu, že mu finanční arbitr písemně zdůvodní nařízení ústního vysvětlení (což finanční arbitr v daném případě učinil) a že účelu řízení nebude moci být dosaženo jiným způsobem. Zástupce Navrhovatele tak pouze polemizuje s finančním arbitrem o důvodech ústního vysvětlení, avšak nedokládá, že by existovaly skutečnosti, které by jemu nebo Navrhovateli bránily zúčastnit se podání ústního vysvětlení. Finanční arbitr považuje takové chování Zástupce Navrhovatele za způsob, jak se ústnímu vysvětlení v každém případě vyhnout, nikoliv za hájení oprávněných zájmů Navrhovatele. Finančnímu arbitrovi je ostatně znám i případ, kdy navrhovatel zastoupený Zástupcem Navrhovatele o svém právním zastoupení vůbec nevěděl a k podání ústního vysvětlení se dostavil, ačkoliv Zástupce Navrhovatele jeho jménem nepravdivě informoval finančního arbitra, že se navrhovatel podání ústního vysvětlení nezúčastní.

Nadto, ačkoli finanční arbitr požadoval podle § 59 správního řádu při podání vysvětlení dne 16. 11. 2018 osobní účast Navrhovatele, sám Navrhovatel se bez jakékoli omluvy nebo bez dostatečných důvodů v nařízeném termínu ústního vysvětlení na předvolání nedostavil. V této souvislosti finanční arbitr odmítá i tvrzení Zástupce Navrhovatele, že účast Navrhovatele v průběhu pracovní doby představuje pro Navrhovatele nepřiměřenou zátěž.

Finanční arbitr odkazuje na skutečnost, že Navrhovatel bydlí v Praze a že současně mohl předem požádat o změnu termínu k podání ústního vysvětlení, pakliže se nemohl ze závažných důvodů ve stanovený den a čas dostavit do Kanceláře finančního arbitra, jak ho finanční arbitr poučil ve výzvě ze dne 5. 11. 2018, č. j. FA/SR/ZP/2085/2018 - 11.

Finanční arbitr řízení podle § 14 odst. 1 písm. b) zákona o finančním arbitrovi zastaví usnesením, jestliže navrhovatel neposkytl přes výzvu arbitra potřebnou součinnost. Na tuto skutečnost finanční arbitr Zástupce Navrhovatele ve výzvách k odstranění nedostatků ze dne 10. 8. 2018 a 20. 9. 2018 a posléze ve výzvě k podání ústního vysvětlení ze dne 5. 11. 2018 upozornil (v této výzvě na následek neposkytnutí součinnosti upozornil finanční arbitr i samotného Navrhovatele).

Protože Navrhovatel v řízení opakovaně neposkytl finančnímu arbitrovi potřebnou součinnost, když zpochybňoval opodstatněnost jeho výzev k odstranění nedostatků návrhu a nezúčastnil se nařízeného podání ústního vysvětlení, jehož předmětem mělo být kromě bližšího vyjasnění okolností uzavření Pojistných smluv i vyjasnění důvodů, pro které Navrhovatel považuje Pojistné smlouvy za neplatné, a dále přezkoumání podmínek řízení a poučení Navrhovatele a jeho Zástupce o průběhu a zásadách řízení před finančním arbitrem, rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi podat odůvodněné námitky k finančnímu arbitrovi do 15 dnů ode dne doručení usnesení. Včas podané námitky mají odkladný účinek.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce 79sgrxq
Instituce – datová schránka n6tetn3

Toto rozhodnutí zasílá finanční arbitr v jeho prosté kopii též přímo Navrhovateli na vědomí.

